

POSTANOWIENIE

Dnia 16 maja 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Matras

w sprawie **M. D.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 16 maja 2024 r.

zażalenia obrońcy skazanego

na postanowienie Sądu Okręgowego w Siedlcach

z dnia 31 stycznia 2024 r., sygn. akt II Ka 875/22,

o odmowie przywrócenia terminu do złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w Siedlcach

z dnia 31 stycznia 2024 r., sygn. akt II Ka 875/22

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. w zw. z art. 518 k.p.k.,

p o s t a n o w i ł

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Siedlcach postanowieniem z dnia 31 stycznia 2024 r., sygn. akt II Ka 875/22, odmówił przywrócenia terminu do złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia orzeczenia.

Postanowienie to zaskarżył obrońca skazanego, zarzucając mu:

„1. *Naruszenie przepisów postępowania karnego, mającą wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, a mianowicie art. 126 § 1 kpk, poprzez wyrażenie*

błędnego poglądu, iż niewystąpienie przez obrońcę z wnioskiem o sporządzenie uzasadnienia wyroku, mimo wydania w tym zakresie stosownej dyspozycji przez skazanego, nie stanowi przyczyny niedotrzymania terminu zawitego niezależnej od skazanego,

2. Błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego orzeczenia, który miał wpływ na jego treść, polegający na pominięciu podnoszonej okoliczności, iż skazany wydał telefonicznie dyspozycję obrońcy co do wystąpienia w jego imieniu z wnioskiem o sporządzenie uzasadnienia orzeczenia w postaci wyroku Sądu Okręgowego w Siedlcach II Wydział Karny z dnia 26 stycznia 2023 r. w sprawie o sygn. akt II Ka 875/22, która nagrana została na poczcie głosowej, w sytuacji gdy skazany w istocie wydał takie polecenie i nie mógł mieć świadomości, że wiadomość nie zostanie odsłuchana przez jego obrońcę, zaś za uprawdopodobnienie przedmiotowego faktu uznać należy, już samo w sobie to, iż w późniejszym czasie, w następstwie uprzedniej dyspozycji, skazany zlecił obrońcy, aby ten wystąpił w jego imieniu do Rzecznika Praw Obywatelskich z prośbą o sporządzenie i wniesienie w imieniu skazanego skargi kasacyjnej, co też obrońca uczynił, nie będąc jednocześnie świadomym, że uzasadnienie wyroku nie zostało sporządzone, bowiem w sytuacji w której dotarła do niego jedynie dyspozycja o wystąpienie do Rzecznika Praw Obywatelskich z prośbą o sporządzenie i wniesienie w imieniu skazanego skargi kasacyjnej (wiadomość pozostawiona wcześniej na poczcie głosowej zawierająca dyspozycję Skazanego o wystąpienie z wnioskiem o sporządzenie uzasadnienia wyroku nie została odsłuchana) domniemywał on, że Skazany samodzielnie wystąpił wcześniej z wnioskiem o sporządzenie uzasadnienia wyroku, zaś treść uzasadnienia doprowadziła do stwierdzenia przez Skazanego, że w sprawie tej zachodzą podstawy do wniesienia skargi kasacyjnej co też postanowił uczynić.

3. Błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego orzeczenia, który miał wpływ na jego treść, polegający na przyjęciu, że skazany wydał dyspozycję obrońcy w przedmiocie wystąpienia z wnioskiem o sporządzenie uzasadnienia wyroku (nagrywając ją na pocztę głosową) „po kilku tygodniach” od dnia wydania orzeczenia, co miałoby wynikać z treści wniosku obrońcy z dnia 04.09.2023 r. o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie

uzasadnienia orzeczenia, mimo, iż we wniosku nie zawarto takiego twierdzenia, zaś przywołany w treści uzasadnienia ww. wniosku kontakt skazanego z obrońcą „po kilku tygodniach” dotyczył wydania dyspozycji o wystąpienie z wnioskiem do Rzecznika Praw Obywatelskich o sporządzenie w imieniu skazanego skargi kasacyjnej, co też obrońca uczynił.”

Podnosząc powyższe obrońca skazanego wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia i przywrócenie skazanemu terminu do wniesienia wniosku o sporządzenie uzasadnienia orzeczenia, ewentualnie w przypadku stwierdzenia istnienia ku temu przesłanek, wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Zażalenie obrońcy skazanego nie zasługiwało na uwzględnienie.

Argumenty przedstawione w zażaleniu nie mogły skutecznie podważyć stanowiska sądu *meriti* w przedmiocie oceny okoliczności przedstawionych we wniosku o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o uzasadnienie wyroku. Niczego w tej kwestii nie zmienia błędne ustalenie sądu odnośnie do czasu w jakim skazany miał wydać obrońcy telefoniczną dyspozycję do złożenia wniosku o uzasadnienie wyroku. Zgodnie z art. 126 § 1 k.p.k. sąd może przywrócić zawity termin na wniosek strony, jeżeli niedotrzymanie tego terminu nastąpiło z przyczyn od strony niezależnych. To na stronie wnoszącej o przywrócenie terminu zawitego ciąży obowiązek wskazania okoliczności, które uniemożliwiły jej dokonanie czynności procesowej w przewidzianym terminie, a także uprawdopodobnienie, że nastąpiło to z przyczyn od strony niezależnych. Bezsporne w tej sprawie jest, że zawiadomiony o terminie rozprawy odwoławczej obrońca z wyboru nie stawiał się na nią, a następnie nie złożył wniosku o sporządzenie i doręczenia uzasadnienia wyroku, choć treść wyroku sądu odwoławczego (rodzaj kary) dawała obrońcy podstawę do wniesienia kasacji, jeśliby uznawał, iż wyrok obarczony jest rażącym naruszeniem prawa. Skarżący w swoim zażaleniu wprawdzie przywołuje fakt, że skazany swoją wolę w zakresie sporządzenia wniosku o doręczenie uzasadnienia wyroku przedstawił w telefonicznej rozmowie, która została zarejestrowana na poczcie głosowej aparatu telefonicznego kancelarii (której – według twierdzeń obrońcy - nie odsłuchał) ale okoliczność ta nie jawi się jako przekonujące

uprawdopodobnienie wyłącznego zawinienia przez obrońcę skazanego swojego obowiązku, co miałoby prowadzić do przywrócenia dla skazanego terminu z art. 524 § 1 zd. drugie k.p.k. w zw. z art. 457 § 2 k.p.k. Po pierwsze, obrońca nie przedstawił jakiegokolwiek dowodu potwierdzającego okoliczność, że to skazany zobligował go do zainicjowania procedury kasacyjnej, a analiza akt sprawy dowodzi innej tezy. Z akt sprawy wynika, że po tym jak obrońca (na skutek – jak sam twierdzi – rozmowy telefonicznej ze skazanym po kilku tygodniach od rozprawy, w której skazany poprosił o to, aby złożyć prośbę do Rzecznika Praw Obywatelskich o kasację) otrzymał informację z biura Rzecznika Praw Obywatelskich, iż prośba o wniesienie kasacji nie będzie procedowana dopóty nie zostanie wniosek obrońcy uzupełniony o przedłożenie uzasadnienia wyroku sądu odwoławczego (k. 162), to podjęto czynności zmierzające do uzyskania tego brakującego dokumentu, a więc złożony został wniosek o przywrócenie terminu do sporządzenia i doręczenia uzasadnienia wyroku. Po drugie, przyznany przez skarżącego fakt zainicjowania przez skazanego - po kilku tygodniach od wydania wyroku sądu odwoławczego – postępowania w celu złożenia kasacji przez Rzecznika Praw Obywatelskich w sytuacji, gdy przecież kasacja mogła być wniesiona przez obrońcę skazanego (art. 519 w zw. z art. 523 § 2 k.p.k.), przeczy tezie skarżącego, że wniesienie kasacji przez stronę było planowane. Nie trzeba przecież uzasadniać, że możliwość wniesienia własnej kasacji przez stronę, z dowolnymi zarzutami, stanowi sytuację procesową znaczenie lepszą niż ubieganie się o możliwość wniesienia kasacji w trybie art. 521 § 1 k.p.k. Skoro więc dopiero po upływie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku, skazany uzgodnił zainicjowanie kasacji w trybie art. 521 § 1 k.p.k., to - zdaniem Sądu Najwyższego - okoliczność ta przeczy tezie, że procedura złożenia wniosku o sporządzanie i doręczenie wyroku z uzasadnieniem była objęta wolą skazanego i obrońcy, zwłaszcza, że w apelacji stawiano tylko zarzut rażącej surowości kary łącznej w wyroku łącznym.

W kontekście podniesionych okoliczności stwierdzić trzeba, że ustalenia faktyczne sądu *meriti* są prawidłowe choć oparte nieco na innej (niepełnej) argumentacji, co nie zmienia jednak tezy, iż podniesione zarzuty nie dowodzą

błędu w zakresie faktu, że niedotrzymanie terminu było zawinione przez stronę, co czyni niezasadnym wniosek w trybie art. 126 § 1 k.p.k.

Z tych powodów orzeczono jak na wstępie.

[PGW]

[ms]